

Секція: Економіка та управління підприємствами

Ємельянова Олена Миколаївна

кандидат наук з державного управління, доцент

Київський національний університет будівництва і архітектури

м. Київ, Україна

Титок Вікторія Вікторівна

кандидат економічних наук, доцент

Київський національний університет будівництва і архітектури

м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ БУДІВЕЛЬНОЮ ЛОГІСТИКОЮ

В даний час актуальність логістики практично ні у кого не викликає сумнівів. До проблем логістики спрямовані інтереси багатьох дослідників та господарників. Підприємства витрачають на логістику від 5 до 35% від обсягу продажів в залежності від типу бізнесу, географічного масштабу діяльності та інших характеристик. Розвинені країни витрачають сотні мільярдів доларів на логістику, причому протягом багатьох років зберігається тенденція збільшення цих витрат.

Розвиток логістики в будівництві починається із вдосконалення та реінжинірингу процесів постачання, інтегрування логістичних функцій: транспортування та складування матеріалів, управління запасами, як на рівні окремих об'єктів, так і на рівні організації в цілому, управління закупівлями та взаємовідносинами з постачальниками. Основні рішення в галузі постачання будівельного підприємства повинні при цьому вирішуватися на основі загальних витрат з урахуванням дотримання стандартів якості [1].

Логістика при реалізації будівельних інвестиційних проектів має специфічний характер. Найбільш важливими та затребуваними

напрямами є в основному логістика постачання та логістика відходів. Це пов'язано з особливостями будівельної сфери діяльності:

- об'єкти будівництва постійно пов'язані з місцем зведення, тобто є залежність всіх процесів від місцевих правових та адміністративних умов та детального розташування;
- у процесі будівництва збільшується попит на різну сировину, певну частку якої становлять сипучі матеріали;
- реалізація будівельних проектів вимагає поступальної доставки ресурсів відповідно до графіка реалізації будівництва, включаючи поставку сировини, матеріалів та збірних елементів, будівельного устаткування і збору відходів, а також перевезення до місця роботи робітників, що зайняті на будівництві;
- технологія будівельних процесів надзвичайно чутлива до кліматичних та погодних умов;
- різноманітність ресурсних потреб при зведенні будівельних об'єктів вимагає використання різних логістичних систем.

Основною метою логістики поставок в будівельній сфері є придбання сировини, матеріалів і устаткування, необхідних для забезпечення безперервності будівельних процесів. Для цього потрібні конкретні логістичні заходи, пов'язані не тільки зі зберіганням, створенням запасів, а й з усією процедурою обробки замовлень та закупівлі сировини і матеріалів. Розвиток ринку сировини і матеріалів означає збільшення ролі закупівельної діяльності. Організація процесу закупівель, форми співпраці з постачальниками, елементи узгодження умов доставки та оплати стають важливими складовими для ефективності поставок [2].

Основними завданнями підсистем матеріально-виробничого забезпечення будівельних організацій є:

- своєчасне забезпечення процесу будівництва необхідним сировинним матеріалом належної якості та потрібного обсягу;

- створення сприятливої обстановки для ефективного застосування матеріальних засобів, яка полягає:
 - а) у збільшенні кадрових ресурсів шляхом приросту продуктивності праці;
 - б) у зміні показника фондівіддачі та оборотності оборотних активів;
 - в) у контролі за рівномірною та безперебійною роботою;
 - г) у кращому застосуванні вторинних матеріалів при наступних будівельних роботах;
 - д) у збільшенні ефективності інвестиційних коштів та інші аналогічні заходи;
- аналіз виробничо-технологічної сторони будівельного процесу, а також якості будівельно-монтажних робіт (послуг) не тільки будівельної організації, яка оцінюється, але і її конкурентів в даній сфері діяльності, що дозволяє формувати пропозиції щодо збільшення конкурентних властивостей виробів будівництва.

Для виконання поставлених завдань в будівництві повинно бути передбачено:

- здійснення маркетингових досліджень функціонування будівельного ринку, що проводиться по кожному окремому суб'єкту будівництва;
- чітке дотримання встановлених норм та нормативів в будівельній діяльності;
- проведення заходів, спрямованих на поліпшення нормування потреби в певних виробничо-сировинних матеріалах, ресурсах та зменшення норм витрат;
- відбір можливих конфігурацій оптимізації матеріально-виробничого забезпечення процесу будівництва та вдосконалення проектувальних методів;

- своєчасне оснащення матеріальною сировиною всіх підсистем, що включаються в дану сферу діяльності;
- регулювання та нагляд за застосуванням виробничо-сировинних матеріалів;
- проведення заходів по обробці відходів, що виникли в результаті проведення будівельних робіт;
- оцінка результативності застосування як окремих сировинних матеріалів, так і будівельного процесу в цілому, впровадження дій, які заохочують їх раціональне вживання.

У ланцюзі поставок матеріалів можуть застосовуватися такі логістичні концепції: швидкого реагування, точно в термін, бережливого виробництва та забезпечення, управління запасами постачальником. Однак при всій різноманітності концепцій, методів і моделей рішень не існує універсальних рецептів, які дозволили б оптимізувати витрати у будь-якому ланцюзі поставок. Кожий ланцюг поставок має особливості, з урахуванням яких і слід обирати найбільш прийнятні методи та моделі прийняття рішень.

Література

1. Черчата А. Особливості впровадження логістичної служби на будівельному підприємстві / А. Черчата // Економічний аналіз. Вип.11, ч.3. 2012. С. 115-118.
2. Крикавський В.Є. Детермінанти інжинірингу логістичних систем в будівництві / В.Є.Крикавський // Вісник НУВГП, серія «Економічні науки». Вип. 2(74). 2016. С. 109-124.